

Světová ekonomika

Postavení České republiky v Evropské unii

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

Vývoj české ekonomiky do roku 1945

Vývoj české ekonomiky do roku 1990

Vývoj české ekonomiky po roce 1990

Aktuální problémy české ekonomiky

HDP na obyvatele 1938

1) USA 1397;	11) Dánsko 680,
2) Kanada 1380;	12) Německo 646;
3) Velká Británie 1069;	13) Španělsko 628;
4) Švýcarsko 1036;	14) Belgie 600;
5) Nový Zéland 1000;	15) Norsko 539;
6) Austrálie 952;	16) Rakousko 511,
7) Nizozemí 855;	17) Československo 455;
8) Irsko 770;	18) Řecko 397;
9) Švédsko 695;	19) Finsko 380;
10) Francie 694;	

<http://www.vasevec.cz/blogy/poznamky-k-vyvoji-ceske-ekonomiky-ve-20-stoleti-celkove-zhodnoceni>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Druhá světová válka

Marshallův plán

1949 vznik RVHP Bulharsko, Československo, Maďarsko,
Polsko, Rumunsko, Sovětský svaz

Odklon od tradiční průmyslové výroby
priorita – těžký průmysl

negativní aspekty – životní prostředí ...

Cenový mechanismus centrálně plánovaných ekonomik

úřední ceny – stanoveny státní byrokracií

podnikání – zákonem zakázaná činnost

2 typické znaky centrálně plánované ekonomiky

1) centralizace ekonomického rozhodování podniků

2) plánování hmotných ukazatelů produkce

centrální řízení ekonomiky s orientací na těžký průmysl

nízké vědeckovýzkumné zajištění výroby

malý tlak konkurence

1968 Pražské jaro – snaha o ekonomickou reformu

Ota Šik (místopředseda vlády)

O. Šik.: Ekonomika, zájmy, politika. (1962).

Ota Šik demonstroval, že dělník v socialistickém Československu (ve státním zřízení, které samo sebe deklarovalo jako nejspravedlivější a budované dělnickou třídou a pro dělnickou třídu) je ve srovnání s dělníkem v kapitalistickém Německu vlastně žebrákem. Zjistit se to dalo podle času, který museli oba dělníci odpracovat v zaměstnání, aby si vydělali na koupi – v podstatě – stejné věci.

Tak například československý dělník musel na koupi malého rádia (tehdejší terminologií „tranzistoráku“) odpracovat 117 hodin, západoněmecký 12 hodin... A na kilogram čokolády pracoval československý dělník 10,5 hodiny, zatímco západoněmeckému stačilo na koupi stejného množství čokolády pracovat jen 1,5 hodiny. Tato čísla tehdy většinou diváků otřásla – až po mnoha letech prý Ota Šik vzpomínal, že ve skutečnosti nechtěl, aby jeho proslovy vyzněly tak pesimisticky; podle výzkumů veřejného mínění byli totiž lidé po sérii Šikových televizních projevů velmi skeptičtí, pokud jde o stav a budoucnost československé ekonomiky.

http://www.rozhlas.cz/plus/archivplus/_zprava/ota-sik-a-ekonomicke-aspekty-prazskeho-jara--1263708

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

diskuse

NEZASTAVIT SE V PŮLI CESTY

O VYUŽÍVÁNÍ SOCIALISTICKÝCH ZBOŽNÍCH VZTAHŮ

Prof. OTA ŠIK, DrSc.

Byrokratické řízení neodstraníme tím, že pouze vydáme pokyny k snižování administrativního aparátu a ponecháme staré principy řízení, ale tím, že odstraníme neekonomické, podrobné, administrativní a dublující plánování a řízení podniků z centra.

Jakmile však odmítneme podrobné plánování a řízení shora vůči podnikům, odmítneme administrativní zvyšování úkolů podnikům bez reálné znalosti výrobních podmínek, odmítneme vůbec dublování řídicí činnosti podniků, tzn. takové řízení ekonomické činnosti shora, které mohou se stejnou, ne-li lepší znalostí věci provádět samy podnikové orgány, pak musíme být důslední a navrhnout takové vztahy, za nichž budou v podnicích vznikat ekonomické zájmy na všestranném, společensky potřebném vývoji výroby. A takovými vztahy jsou právě socialistické zboží vztahy.

Za těchto vztahů se stává hlavním zájmem podniků nikoliv plnění (či formální vykazování plnění) toho či onoho ukazatele, nýbrž co nejvyšší a nejproduktivnější výroba prodejného zboží. Nebude-li nikdo shora administrativním plánem tlačít podniky k jednostrannému růstu výroby, nebudou také nuceny odebírat od svých dodavatelů nevyhovující výrobky a každý výrobce bude nucen vyrábět to, co bude skutečně odpovídat poptávce a bude ji podněcovat.

<http://ekonom.ihned.cz/c1-26583140-krasa-zasleho-snu>

Miloš Zeman - projev na letenské pláni 1989

<http://www.youtube.com/watch?v=01r2INhKZoc>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1989 transformace ekonomiky od centrálně řízené k tržní

postupný přechod (gradualistická koncepce) prosazoval **V. Komárek**

Koncepci rychlého přechodu (šoková terapie) prosazoval **V. Klaus**

Vláda a parlament přijali koncepci rychlého přechodu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Privatizace státního vlastnictví

Liberalizace cen

Liberalizace zahraničního obchodu (směnitelností národní měny)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Klady rychlé privatizace

předprivatizační agónie
restrukturalizace podniků

Klady pomalé privatizace

argument vhodného vlastníka

Kupónová privatizace vs. zaměstnanecké akcie

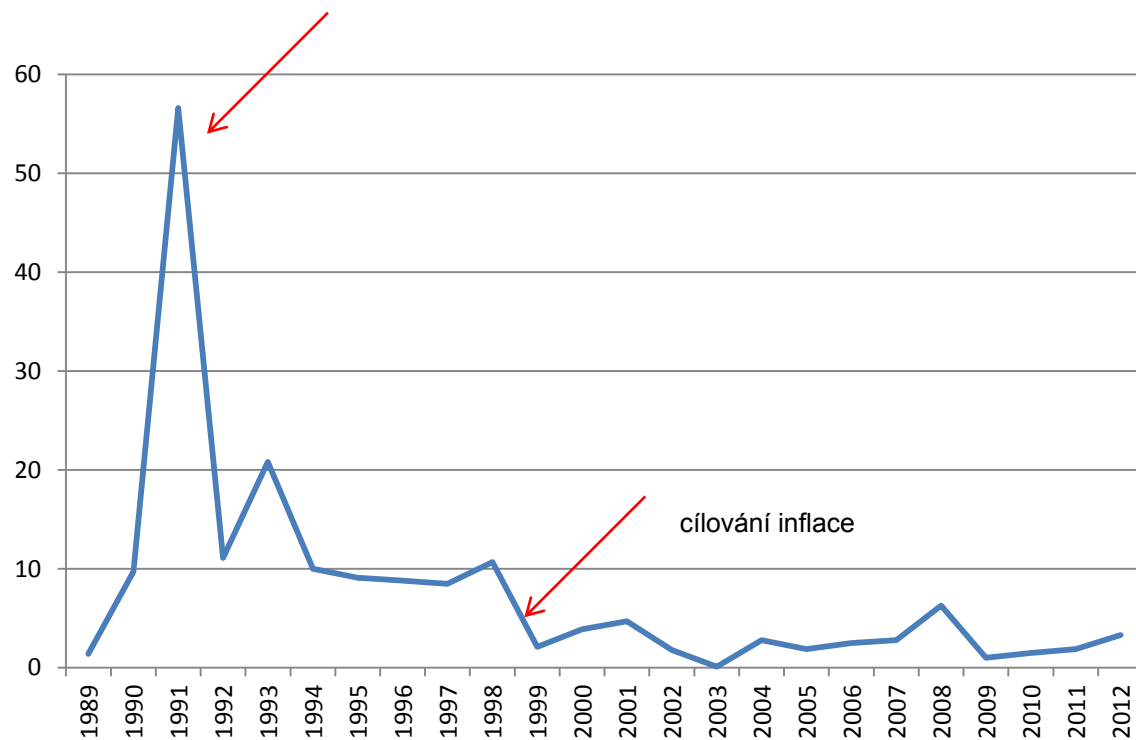
Kupónová privatizace

rychlá, hromadná privatizace

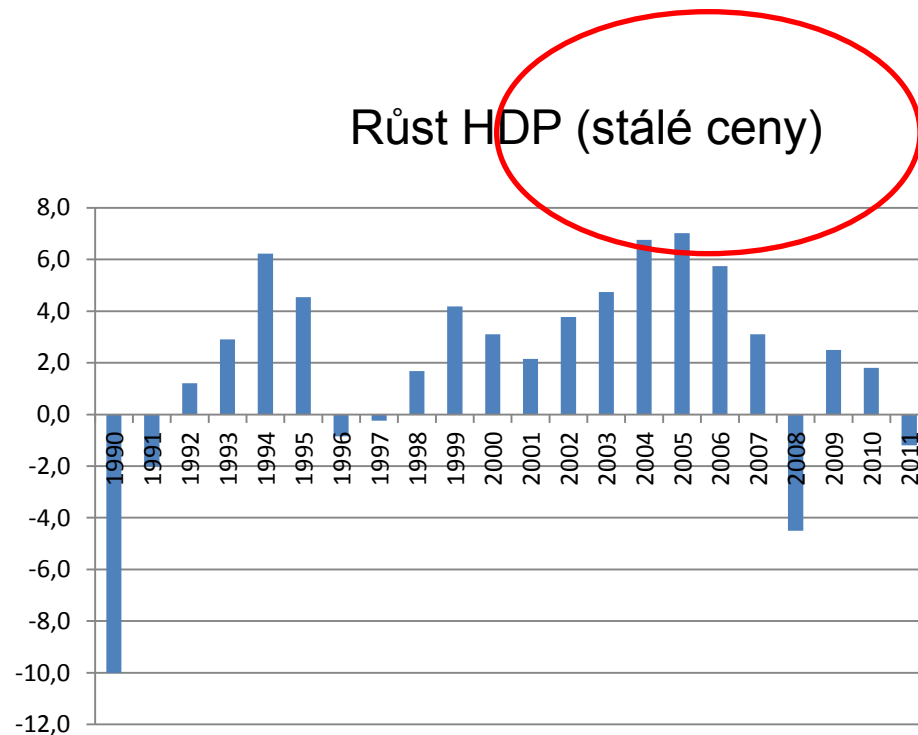
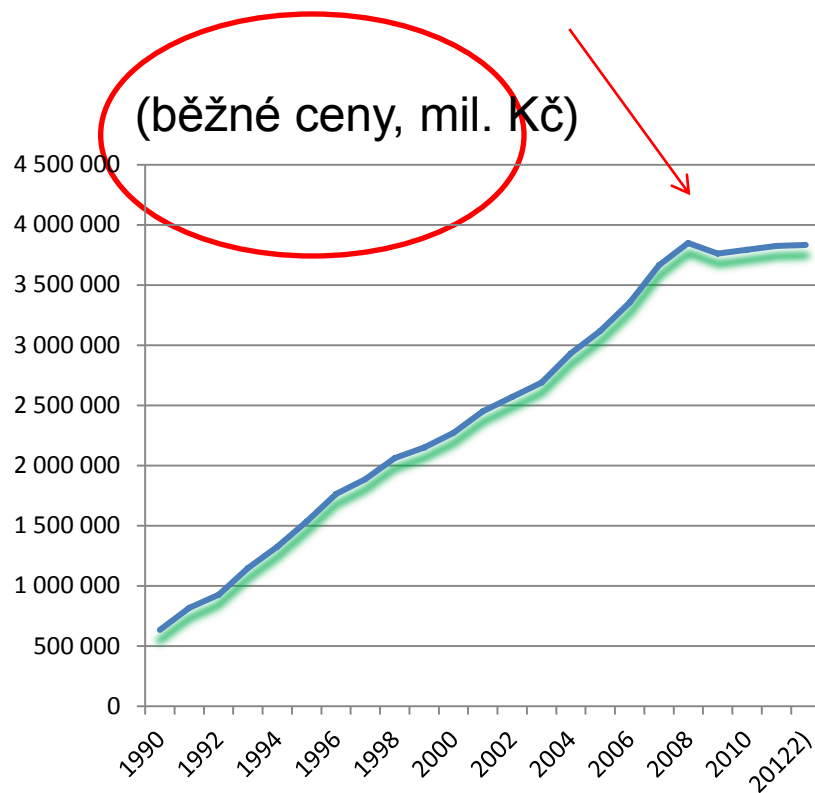
vlastník nezatížen tzv. privatizačním dluhem

Zaměstnanecké akcie – diskriminace (zvýhodnění zaměstnanci ziskových a perspektivních podniků) zaměstnanci škol, nemocnic, státních úřadů by nezískali nic

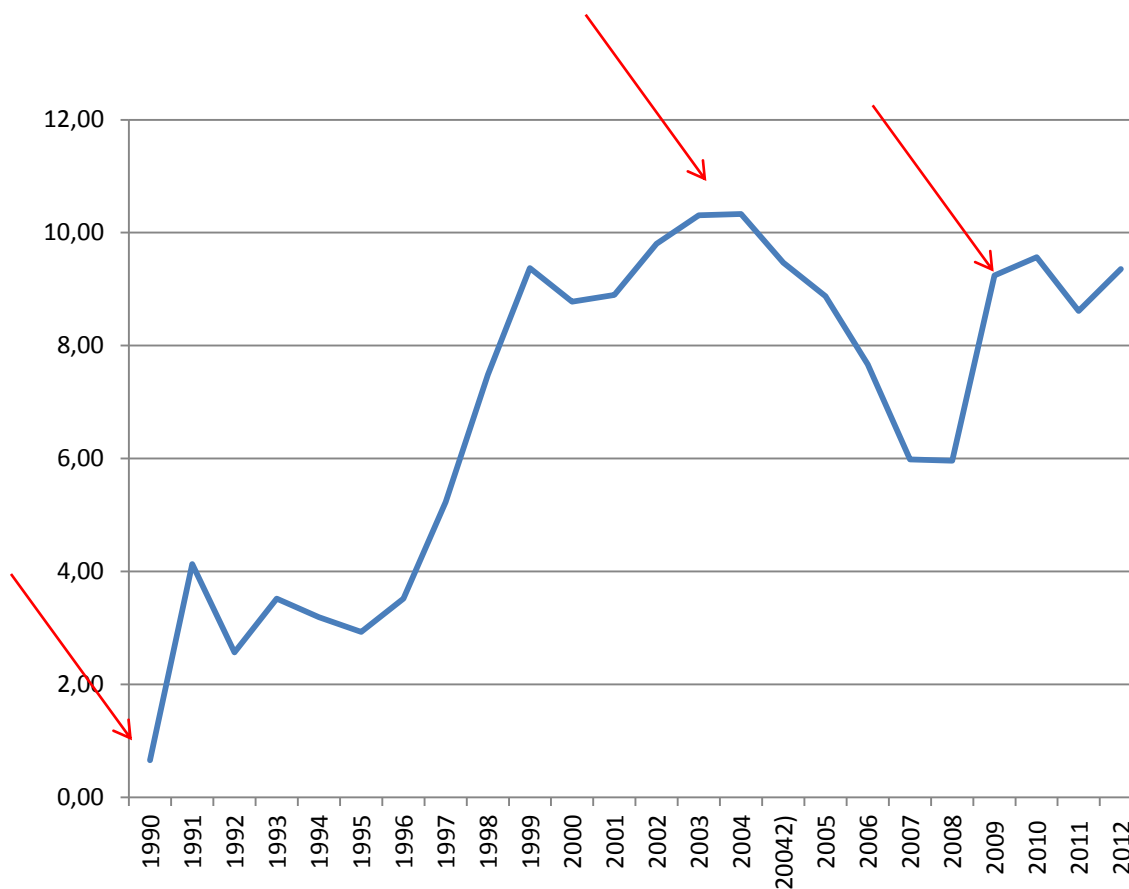
Vývoj míry inflace v České republice od roku 1989

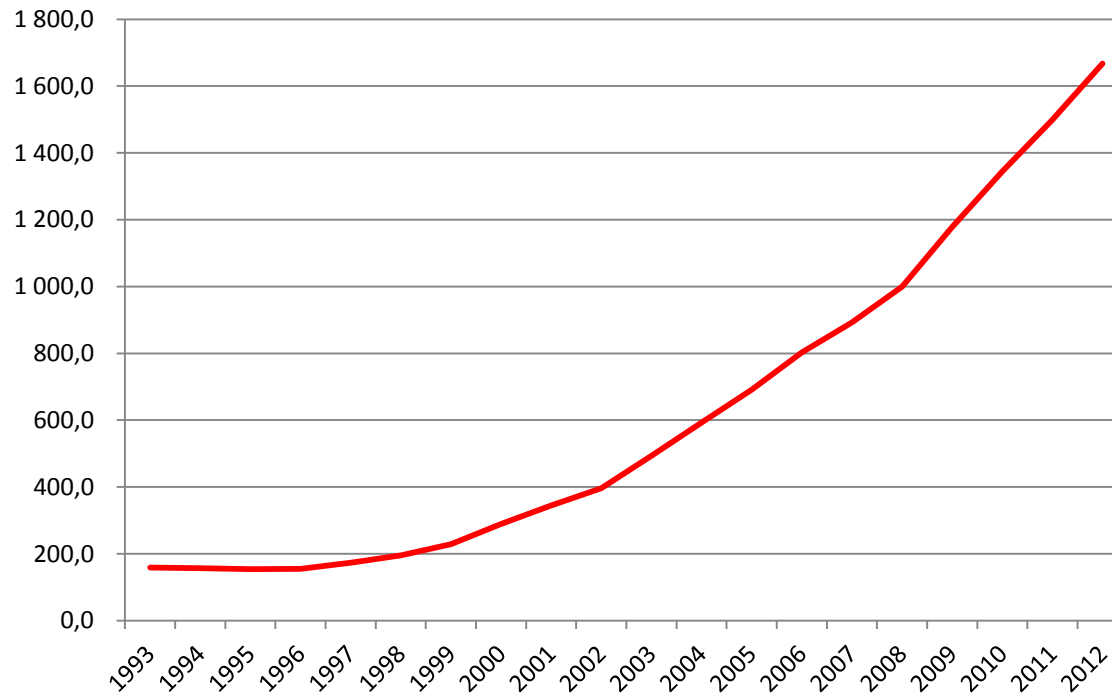
Hrubý domácí produkt, sezonně neočištěno

Míra registrované nezaměstnanosti v České republice

Státní dluh v České republice

v mld. Kč

Vybrané problémy české ekonomiky

Deficit státního rozpočtu

Zadluženost

Důchodová reforma

HOLMAN, Robert. *Transformace české ekonomiky: v komparaci s dalšími zeměmi střední Evropy*. Vyd. 1. Praha: CEP - Centrum pro ekonomiku a politiku, 2000, 106 s. ISBN 80-902795-6-2.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ